
Kyrkomötet Organisationsutskottets betänkande 2014:10

Kretsloppstankepris

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2014:32 om inrättande av ett kretsloppstankepris som ska utdelas till församling eller församlingsanställd som tagit goda initiativ för att förverkliga kretsloppstanken. Utskottet delar motionärens uppfattning att miljöfrågan är en av vår tids och vårt samhälles viktiga framtidsfrågor och menar att motionen väcker viktiga frågor om hur miljöarbete i församlingar och stift kan stödjas och uppmuntras. Utskottet menar dock att inrättande av ett pris, likt det motionären föreslår, inte är rätt väg att gå i ett sådant arbete, varför utskottet föreslår att motionen avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:32.

Motionens förslag

Motion 2014:32 av Lars-Ivar Ericson, Kretsloppstankepris

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att inrätta och utforma kriterier för ett kretsloppstankepris som ska utdelas till församling eller församlingsanställd som tagit goda initiativ för att förverkliga kretsloppstanken.

Bakgrund

År 2008 behandlade kyrkomötet motion 2008:23 om inrättande av ett Svenska kyrkans miljöpris. I kyrkolivsutskottets betänkande *Inrätta ett Svenska kyrkans miljöpris*, Kl 2008:4, konstaterade utskottet att ett miljöpris mycket väl kan inspirera, bidra till och påskynda ytterligare insatser för en hållbar utveckling. Utskottet menade dock att en utredning var nödvändig, dels för att avgöra om ett miljöpris skulle inrättas, dels för att bedöma hur ett Svenska kyrkans miljöpris skulle kunna utformas. Utskottet betonade att om ett Svenska kyrkans miljöpris inrättas, är det viktigt att det sätts in i ett strukturerat miljö- och klimatarbete i syfte att göra kopplingen till hur det ska bidra till en hållbar utveckling tydligare. I betänkandet finns exempel på svenska miljöpriser redovisade, liksom Uppsala stifts miljöpris och vissa andra priser inom Svenska kyrkan. I likhet med utskottets förslag avslag kyrkomötet motionen, men uppdrog istället åt kyrkostyrelsen att utreda frågan om att inrätta ett Svenska kyrkans miljöpris, KmSkr 2008:26.

Under året som följde genomförde kyrkostyrelsen en utredning, *Svenska kyrkans miljöpris*, Ks 2008/860. Utredningen redovisade följande kriterier som förutsättningar för att inrätta ett pris.

- ◆ Prissumman bör vara av betydande storlek för att priset ska få den uppmärksamhet som eftersträvas och bör ligga i ett spann mellan 100 000 kronor och en miljon kronor.
- ◆ Svenska kyrkan på nationell nivå bör ha arbetat fram och formulerat en tydlig position i frågor som rör miljö och hållbar utveckling. Svenska kyrkans syn på miljö och uthållig livsstil och dess arbete med dessa frågor bör vara tydligt kommunicerade till kyrkotillhöriga och till allmänheten.
- ◆ Prisjuryn bör vara sammansatt av personer med bred kompetens inom såväl miljö- och hållbarhetsfrågor som teologi och ekumenik. Viss extern expertis bedöms nödvändig.
- ◆ Förhållandena kring prisutdelningen bör vara ”spektakulära”.

Utredningens slutsats var att kriterierna för att inrätta ett pris vid denna tidpunkt inte kunde anses uppfyllda. Som tyngst vägande skäl utpekades de ekonomiska och att Svenska kyrkan först måste komma längre i det egna miljöarbetet. I december 2009 beslutade kyrkostyrelsen att ”i nuläget inte instifta ett Svenska kyrkans miljöpris”. (Ks prot. nr 2009:7)

År 2012 avslog kyrkomötet motion 2012:3, i vilken det föreslogs att kyrkostyrelsen skulle återkomma till nästa kyrkomöte med premisser för att utdela stipendier till förtjänta personer som gjort värdefulla insatser inom naturvårds-, miljövårds-, och kulturvårdsområdena. I Kyrkolivsutskottets betänkande *Inrättande av stipendier och utbildning i miljökunskap*, Kl 2012:2, som föregick kyrkomötets beslut, hänvisar utskottet till kyrkostyrelsens beslut från december 2009 (Ks prot. 2009:7) och konstaterar att kyrkostyrelsen nyligen, efter noga övervägande, beslutat att inte inrätta något miljöpris i Svenska kyrkan.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:32.

Utskottet delar motionärens uppfattning om att miljöfrågan är en av vår tids och vårt samhälles viktiga framtidsfrågor. I likhet med motionären vill utskottet framhålla att jorden och jordelivet är heligt och att det är kyrkans uppgift att på bästa sätt vårda och värna skapelsen. Utskottet anser att motionen väcker viktiga frågor om hur miljöarbete i församlingar och stift kan stödjas och uppmuntras. Utskottet är dock tveksamt till om ett inrättande av ett nationellt pris är rätt väg att gå för att stödja och föra miljöarbetet framåt. Enligt utskottets mening bör premierande av lokala insatser snarare ske på stiftsnivå.

Av de skäl som redovisats ovan föreslår utskottet avslag på motionen.

På Organisationsutskottets vägnar

Torgny Larsson, ordförande

Maria Adeteg, sekreterare

Beslutande: Torgny Larsson, ordförande, Louise Callenberg, Claes Block, Aina Andersson, Anton Härder, Per Lindberg, Gustaf Bengtsson, Maj-Lis Aasa, Olle Reichenberg, Kåge Johansson, Tomas Jansson, Birgit Kullingsjö, Bella Aune, Irene Oskarsson och Bo Hanson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Cecilia Clausen, Roberth Krantz, Irma Carlsson, Sven Gunnar Persson, Stefan Aro, Johnny Lilja, Britt Kilsäter, Märta Stierna, Michael Kauppi, Karin Forsell, Elsa Christersson och Linda Danung.

Biskop Sven-Bernhard Fast har deltagit i utskottets överläggningar.